

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 470/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hirvikannan aiheuttamien metsätuhojen vähentämisestä, päätöksenteon avoimuuden lisäämisestä sekä luottamuksen vahvistamisesta metsänomistajien ja riistahallinnon välillä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Savolan /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 470/2025 vp:

Miten hallitus arvioi nykyisen hirvikannan hoitojärjestelmän kykyä ehkäistä metsätuhoja ja turvata metsien monipuolinen ja kestävä käyttö,

aikooko hallitus käynnistää riippumattoman ja kokonaisvaltaisen arvioinnin hirvikannan hoidosta, jossa tarkastellaan erikseen taloudellisia, ekologisia ja sosiaalisia vaikutuksia,

mihin toimiin hallitus ryhtyy, jotta metsänomistajien näkemykset ja vahinkokokemukset huomioidaan nykyistä paremmin päätöksenteossa,

aikooko hallitus uudistaa riistaneuvostojen toimintaa, kokoonpanoa tai päätöksentekotapoja siten, että ne heijastavat tasapainoisemmin eri sidosryhmien näkemyksiä ja

millä konkreettisilla keinoilla hallitus pyrkii vähentämään hirvikannan aiheuttamia metsätuhoja ja samalla vahvistamaan luottamusta metsänomistajien, metsästäjien ja viranomaisten välillä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriön arvion mukaan nykyinen hirvikannan hoitojärjestelmä muodostaa kokonaisuutena toimivan ja tarkoituksenmukaisen perustan hirvikannan säätelylle. Järjestelmä perustuu alueelliseen yhteistyöhön, tutkittuun tietoon sekä sidosryhmien osallistumiseen, ja sen avulla voidaan sovittaa yhteen metsätalouden, liikenneturvallisuuden ja ekologisen kestävyiden tavoitteet. Hirvikannan hoitoa toteutetaan hirvitalousalueittain, mikä mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden, kuten metsätuhojen tilanteen ja metsien rakenteen, huomioon ottamisen.

Maa- ja metsätalousministeriö ei tällä hetkellä pidä tarpeellisenä käynnistää erillistä, koko hirvikannan hoitojärjestelmää koskevaa riippumatonta ja kokonaisvaltaista arviointia. Hirvikannan hoidon taloudellisia, ekologiaa ja sosiaalisia vaikutuksia tarkastellaan osana jatkuvaa tutkimus-, seuranta- ja arviointityötä. Luonnonvarakeskuksen tuottamaa tietoa hyödynnetään hirvitalousalueiden tavoitteiden asettamisessa ja lupamäärien valmistelussa, ja tietopohjaa päivitetään säännöllisesti.

Kannanarvioinnin luotettavuutta parannetaan kohdennetuilla tutkimus- ja kehittämistoimilla erityisesti eteläisen Suomen olosuhteissa, joissa on havaittu vaihtelua eri arviointimenetelmien tuloksissa. Tavoitteena on vahvistaa käytössä olevien arviointimenetelmien toimivuutta ja varmistaa yhteisen tilannekuvan muodostuminen hirvikannan tasosta alueellisesti.

Metsänomistajien näkemykset sekä hirvieläinvahinkoihin liittyvät kokemukset huomioidaan nykyisessä järjestelmässä useiden kanavien kautta. Maanomistajajärjestöillä on edustus alueellisissa riistaneuvostoissa, joissa ne osallistuvat hirvitalousalueiden tavoitteiden valmisteluun. Lisäksi metsävahinkoja koskevaa tilastotietoa, ilmoituksia ja palautetta hyödynnetään päätöksenteon tietopohjana. Maa- ja metsätalousministeriö pitää tärkeänä, että vuoropuhelua eri toimijoiden välillä jatketaan ja että kokemuksellista tietoa hyödynnetään tutkimustiedon rinnalla.

Maa- ja metsätalousministeriö ei ole esittämässä muutoksia alueellisten riistaneuvostojen kokoonpanoon, toimintaan tai päätöksentekokäytäntöihin. Nykyinen riistaneuvostomalli perustuu laajaan sidosryhmäedustukseen ja tarjoaa eri tahoille mahdollisuuden vaikuttaa hirvikannan hoitoa koskeviin tavoitteisiin alueellisella tasolla. Järjestelmän toimivuutta voidaan tarvittaessa kehittää hallinnollisin ja toiminnallisin keinoin ilman rakenteellisia muutoksia.

Hirvikannan aiheuttamien metsätuhojen vähentämiseksi hallitus painottaa ennaltaehkäiseviä toimia, hirvikannan alueellista mitoittamista sekä metsätuho- ja liikenneturvallisuustiedon huomioimista lupavalmistelussa. Metsien rakenteen muuttuessa yhä enemmän sekapuustoisiksi ja lehtipuuvallaisemmiksi maa- ja metsätalousministeriö pitää perusteltuna vahinkojen estämiseen tarkoitettujen menetelmien käytön edistämistä. Erityisesti taimikoiden suojauksessa käytettävien karkoteaineiden ja muiden suojausmenetelmien tarve on kasvanut, ja niiden käytön tukeminen on osa kokonaisuutta. Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamat ja laaja-alaisessa yhteistyössä valmistellut metsänhoidon suositukset tarjoavat metsäalan toimijoille käytännön ohjeita hirvieläintuhojen torjuntaan metsätalouden toimenpiteiden yhteydessä.

Hirvieläinten metsätaloudelle, maataloudelle ja erikoisviljelyksille aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseksi kohdennetaan rahoitusta ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tukemiseen aiempaa enemmän. Painopiste on taimikoiden suojauksessa sekä arvokkaiden viljelykohteiden aitaamisessa ja muissa käytännön ratkaisuissa, joilla voidaan vähentää vahinkoja ja lisätä elinkeinojen toimintaedellytyksiä.

Hirvikannan hoitoa sekä metsätalouden ja riistatalouden yhteensovittamista edistetään myös kehittämishankkeilla, joiden tavoitteena on jalkauttaa tutkittuun tietoon perustuvia metsänhoidon

menetelmiä, vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja parantaa tiedon saatavuutta. Näillä toimilla pyritään tukemaan metsien monimuotoisuutta, vahinkokestävyyttä ja metsänomistajien taloudellisia edellytyksiä pitkällä aikavälillä.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että avoin tiedonvaihto, yhteinen tilannekuva sekä pitkäjänteinen yhteistyö metsänomistajien, metsästäjien ja viranomaisten välillä ovat keskeisiä edellytyksiä hirvikannan hoidon hyväksyttävyydelle ja metsätalouden kestäväälle harjoittamiselle.

Helsingissä 27.1.2026

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

VN/1850/2026-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: